

*Paula Gamus*¹

**SPRAWOZDANIE Z OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI
NAUKOWEJ PT. „CZYTAĆ, CZY NIE CZYTAĆ?”
(ŁÓDŹ, 15 KWIETNIA 2013 R.)**

Współcześnie studia stanowią jeden z przystanków na drodze ku lepszej przyszłości. Dla ludzi aktywnych jest to doskonały czas do pogłębiania wiedzy i umiejętności. W trakcie nauki znajdują oni swoich mentorów, którzy stanowią wzór do naśladowania czyniąc zdobywanie wiedzy łatwiejszym i skuteczniejszym². Nawiązywanie bliższych relacji między studentami i wykładowcami ułatwia działalność w kole naukowym.

Studenckie Koło Naukowe Bibliotekoznawców UŁ istnieje od 2000 r. i rokrocznie dołączają do niego nowi członkowie. Zainteresowanie aktywnością w kole młodych ludzi nie wygasa wraz z ukończeniem studiów. Dały temu wyraz cztery absolwentki kierunku, które kontynuując swoją drogę naukową na studiach doktoranckich postanowiły dalej aktywnie wspierać działalność koła. Tym samym w 2012 r. uaktualniono formę prawną organizacji oraz zmieniono nazwę zrzeszenia ze „Studenckiego Koła Naukowego Bibliotekoznawców UŁ” na „Koło Naukowe Bibliotekoznawców UŁ”. Założenia programowe nadal mówią o pogłębianiu wiedzy z zakresu bibliologii, bibliotekoznawstwa i informacji naukowej, prowadzeniu prac badawczych i publikowaniu ich wyników, poszerzaniu horyzontów oraz rozwijaniu kreatywnego myślenia. Członkowie koła aktywnie realizują różnego typu inicjatywy badawcze, a pozyskane wyniki publikowane są w materiałach pokonferencyjnych bądź w różnego rodzaju periodykach. Studenci bibliotekoznawstwa z UŁ szczególnie chętnie korzystają z możliwości zamieszczania swoich tekstów na łamach „Nieczytelnej Sygnatury”, czasopisma założonego w 2005 r. przez członków SKNB UŁ. Niemalże co

¹ Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, Uniwersytet Łódzki.

² Budowanie relacji mistrz-uczeń omówił dr Jacek Ladorucki w 2012 r. na konferencji pt.: „Biblioteka jako przedmiot badań” zorganizowanej przez Studenckie Koło Naukowe Bibliotekoznawców UŁ. Zob. Tenże, *Budowanie relacji mistrz-uczeń. O znaczeniu mistrzostwa w misji współczesnego uniwersytetu i działalności kół naukowych*, w: *Informacja, biblioteka, społeczeństwo*, red. J. Ladorucki, Z. Gruszka, Łódź 2013, s. 7-18.

roku przy pomocy wykładowców udaje się zaplanować chociaż jeden wyjazd naukowy, którego głównym celem jest poznawanie ważniejszych obiektów i zbiorów bibliotecznych³. Niezwykle istotne dla członków koła są też konferencje, których sami są organizatorami, gdyż dają one możliwość sprawdzenia się w realizowaniu samodzielnych projektów⁴. W trakcie 13 lat istnienia KNB UŁ zaaranżowało pięć takich spotkań, uczestniczyli w nich studenci uczelni z całej Polski⁵.

W trakcie ostatniej piątej konferencji pt.: *Czytać, czy nie czytać?* łódzcy studenci bibliotekoznawstwa mieli przyjemność gościć prelegentów z Łodzi, Krakowa, Lublina, Warszawy i Wrocławia⁶. Spotkanie podzielono na trzy części. Pierwsza dotyczyła czytelnictwa, następna niepełnosprawnych użytkowników bibliotek, a ostatnia rynku książki.

Sesję pierwszą, w której wystąpiło pięcioro prelegentów, poprowadziła mgr Paula Gamus. W tym bloku tematycznym interesujący referat wygłosiła Paulina Milewska, doktorantka Uniwersytetu Warszawskiego i czynna zawodowo bibliotekarka w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Łodzi. W wystąpieniu

³ Ostatni taki wyjazd miał miejsce w ostatnim tygodniu listopada 2013 r. Celem było zwiedzenie Biblioteki w Kórniku i Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu.

⁴ J. Ladorucki, *Koło naukowe jako szkoła twórczego działania*, w: *Historia i współczesność badań bibliologicznych*, Łódź 2007, s. 185-190; Tenże, *Studenckie Koło Naukowe Bibliotekoznawców Uniwersytetu Łódzkiego w latach 2000-2008*, w: *Tradycyjne i nowoczesne bibliotekarstwo w oczach studentów informacji naukowej i bibliotekoznawstwa*, pod red. J. Ladoruckiego i R. Malesy, Kraków [2009], s. 11-20.

⁵ Spotkania naukowe zorganizowane przez SKNB UŁ do 2012 r.: 2007 – *Biblioteka: obiekt – idea. Wczoraj, dziś, jutro*; 2008 – *Zawód: bibliotekarz. Wizje, strategie, koncepcje*; 2009 – *Profesjonalna biblioteka: wokół zagadnień obsługi użytkowników*; 2011 – *Biblioteka jako przedmiot badań*.

⁶ W trakcie spotkania wygłoszono następujące referaty: Dorota Jakimiuk, *„Książka wyjątkowa w moim życiu”. Analiza wypowiedzi studentów studiów pedagogicznych i nauczycieli*; Paulina Milewska, *Promowanie czytelnictwa „inaczej”*; Ewelina Makowska, *Dlaczego warto czytać? Motywy czytelnicze współczesnych czytelników*; Martyna Augustyniak, Katarzyna Krakus, *Czytelnictwo wśród studentów Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Łódzkiego*; Karolina Piaśnik, *Czytelnictwo dzieci – mity i fakty*; Agnieszka Soja, *Między słowem, a ciszą*; Marek Deja, *Screen reader – technologia, która zrewolucjonizowała tyfloczytelnictwo*; Magdalena Kokosińska, *Biblioteki Łodzi a czytelnik niepełnosprawny fizycznie*; Anna Aleksandrowicz, *Terapia e-bookiem, czy to jest możliwe?*; Paula Gamus, *Monster High – dziecięce potworności do zabawy i czytania*; Katarzyna Kułak, *Public Lending Right i Piano Media – kulisy implementacji w Polsce i przewidywany wpływ na poziom czytelnictwa*; Beata Komańska, *E-learning w zakresie działalności Unii Europejskiej*; Paweł Borettini, *Utwory z gatunku kryminału w przestrzeni komunikowania społecznego*.

zatytułowanym *Promowanie czytelnictwa „inaczej”*, autorka w atrakcyjny sposób przedstawiła stosowane w Bibliotece WSP metody propagowania czytelnictwa, co wywołało szczególne zainteresowanie wśród przyszłych adeptów bibliotekarstwa. Równie ciekawym wystąpieniem okazała się prezentacja badań dotyczących czytelnictwa studentów kierunku Informacja Naukowa i Bibliotekoznawstwo na Uniwersytecie Łódzkim, których autorkami były Martyna Augustyniak i Katarzyna Krakus – doktorantki w Katedrze Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ. Prelegentki przeprowadziły ankiety wśród studentów wszystkich pięciu roczników. Wyniki badań nie napawają optymizmem, bowiem znacząca część studentów przyznała, że w ogóle nie czyta prasy codziennej, nawet tej rozprowadzanej za darmo. Natomiast pocieszające jest to, że respondenci chętnie sięgają po książki z nurtu literatury popularnej. Sesję pierwszą zakończono żywiołową dyskusją dotyczącą problemów współczesnego czytelnictwa.

Po krótkiej przerwie mgr Martyna Augustyniak zaprosiła uczestników konferencji na kolejną sesję. Tym razem poruszano zagadnienia dotyczące niepełnosprawnych użytkowników bibliotek. Spośród czterech wystąpień największe poruszenie wywołał referat pt. *Biblioteki Łodzi a czytelnik niepełnosprawny fizycznie* opracowany przez Magdalenę Kokosińską z Biblioteki Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Łodzi. Prelegentka zaprezentowała szereg problemów, z jakimi zmagają się niepełnosprawni użytkownicy bibliotek i innych instytucji publicznych. Swoje spostrzeżenia Autorka oparła na kilkuletniej obserwacji czytelników Biblioteki WSP. Atrakcyjne okazało się również wystąpienie Marka Deji, studenta z Uniwersytetu Jagiellońskiego. W prezentacji zatytułowanej *Screen Reader – technologia, która zrewolucjonizowała tyfloczytelnictwo* przybliżona została historia i sposób funkcjonowania narzędzi odczytujących tekst osobom z dysfunkcją wzroku. Podczas dyskusji podsumowującej sesję drugą uczestnicy zauważyli, że polskie biblioteki często nie są dostosowane do obsługi użytkowników niepełnosprawnych.

Przebieg ostatniej, trzeciej sesji nadzorowała mgr Ewelina Makowska. W tej części obrad prelegenci skupili się na zagadnieniach dotyczących rynku książki i sposobów jej promocji. Katarzyna Kułak, studentka z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, wygłosiła referat pt. *Public Lending Right i Piano Media – kulisy implementacji w Polsce i przewidywany wpływ na poziom czytelnictwa*. Abonament Piano Media za niewygórowaną cenę umożliwia dostęp do kilkudziesięciu tytułów prasowych. Autorka poza ogólną prezentacją systemu przeanalizowała jego hipotetyczny wpływ na czytelnictwo Polaków. Kolejnym ciekawym wystąpieniem był referat Pawła Borettini, studenta Uniwersytetu Łódzkiego, który omówił zabiegi marketingowe wydawców promujących swoje nowe publikacje. Autor podkreślił, że nadal nieodzownym elementem skutecz-

nej promocji książki jest dobór odpowiedniej oprawy graficznej, gdyż to ona często motywuje czytelnika do zakupu⁷. Po krótkiej dyskusji i podsumowaniu konferencji uczestnicy wykonali wspólne pamiątkowe zdjęcie, które później zamieszczono na profilu Katedry BiIN w portalu Facebook.

Konferencja uświadomiła przyszłym adeptom sztuki bibliotekarskiej, że należy mieć niezwykle otwarty umysł na potrzeby niepełnosprawnych użytkowników bibliotek. Trzeba dokładać wszelkich starań, aby mogli oni z łatwością korzystać z naszych usług. Ponadto zaobserwowano, że nowe technologie coraz częściej kładą nacisk na ułatwianie lektury, zatem podczas doskonalenia zawodowego trzeba mieć na uwadze możliwość zapoznania się z licznymi metodami udostępniania informacji na ten temat.

⁷ Wskazywał na to wielokrotnie m. in. Janusz Dunin w pracy *Rozwój cech wydawniczych polskiej książki literackiej XIX-XX wieku*, „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Scientiarum Artium et Librorum” 1982, nr 4.